

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Протокол засідання Наглядової Ради

ПрАТ «СК «РЕСПЕКТ»

№ 11/1 від «31» березня 2026р.

**СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «РЕСПЕКТ»**

Одеса – 2026

Історія змін

Версія	Дата затвердження	Орган, що затвердив документ	Розробник / Відповідальний підрозділ	Підстава змін
1.00	26.04.2024 (Набирає чинності з 26.04.2024)	Наглядова рада Протокол № 15	Головний ризик-менеджер	-
2.00	31.03.2025 (Набирає чинності з 01.04.2025)	Наглядова рада Протокол № 10	Головний ризик-менеджер	Перегляд
3.00	31.03.2026 (Набирає чинності з 01.04.2026)	Наглядова рада Протокол № 11/1	Головний ризик-менеджер	Актуалізація

Зміст

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ, ТЕРМІНІВ ТА СКОРОЧЕНЬ.....	4
3. ОСНОВНІ ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ.....	5
4. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ.....	7
5. КУЛЬТУРА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ.....	8
6. ПЕРЕЛІК РИЗИКІВ, ЩО ПРИТАМАННІ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИКА	10
7. РИЗИК-АПЕТИТ, ЛІМІТИ ЗА ВИДАМИ РИЗИКІВ	12
8. МОНІТОРИНГ, КОНТРОЛЬ ЗА ОБСЯГАМИ ПРИЙНЯТОГО РИЗИКУ ТА ЕСКАЛАЦІЯ ПОРУШЕНЬ	13
9. ПРИНЦИПИ ТА ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРИЙНЯТНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ ДОХІДНОСТІ ТА РИЗИКІВ.....	13
10. ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИК-ПРОФІЛЯ СТРАХОВИКА	14
11. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ЗВІТУВАННЯ.....	16
12. ПРИНЦИПИ ЗВІТУВАННЯ ЩОДО РИЗИКІВ	17
13. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ	18

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Стратегія управління ризиками ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «РЕСПЕКТ» (далі – Стратегія) визначає основні цілі та принципи управління ризиками, які виникають за всіма напрямками діяльності ПрАТ «СК «РЕСПЕКТ» (далі – Страховик), на всіх організаційних рівнях, і встановлює обов'язкові мінімальні вимоги щодо організації в Страховику комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками, розроблена з метою встановлення загальної концепції і основних принципів управління ризиками в ПрАТ «СК «РЕСПЕКТ».

1.2. Система управління ризиками є частиною загальної системи корпоративного управління та спрямована на забезпечення стійкого розвитку Страховика у рамках реалізації Стратегії його розвитку/плану діяльності, затверджених Наглядовою Радою.

1.3. Стратегія визначає основні цілі управління ризиками, ключові принципи та підходи управління ними.

1.4. Впровадження Стратегії обумовлено необхідністю:

1.4.1. забезпечення реалізації стратегії розвитку та ефективного функціонування Страховика, у тому числі стосовно ризиків, які бере на себе Страховик у своїй діяльності;

1.4.2. забезпечення відповідності діяльності Страховика вимогам чинного законодавства та внутрішнім нормативним документам.

1.5. Наглядова Рада залишає за собою право вносити корективи до цієї Стратегії у разі значних організаційних, операційних та інших подій, появи нових підходів та методів, а також із переходом Страховика до нових, більш складних страхових програм.

1.6. Стратегію розроблено у відповідності до чинного законодавства України, нормативних актів НБУ та інших контролюючих органів, Статуту Страховика, Кодексу корпоративного управління, Положень про Наглядову Раду та Правління.

1.7. Положення цієї Стратегії є основою для розробки інших документів в галузі управління ризиками.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ, ТЕРМІНІВ ТА СКОРОЧЕНЬ

2.1. Поняття та терміни:

Агрегування даних щодо ризиків - виявлення, збір та оброблення даних про ризики, включаючи класифікацію, сегментацію, об'єднання чи розподіл даних про ризики, з урахуванням вимог щодо складання звітності про ризики, що дає змогу оцінити діяльність страховика з урахуванням ризик-апетиту;

Диверсифікація - обмеження впливу факторів ризику на величину ризику за рахунок уникнення надмірної концентрації за одним портфелем, яке є методом пом'якшення ризику концентрації;

Допустимий рівень ризику - максимальна величина ризику, яку страховик у змозі прийняти за всіма видами ризиків з огляду на здатність адекватно та ефективно управляти ризиками, а також з урахуванням обмежень, установлених законодавством;

Інформаційна система щодо управління ризиками - сукупність технічних засобів, методів і процедур, що забезпечують реєстрацію, зберігання, оброблення, моніторинг і своєчасне формування достовірної інформації для звітування (інформування), аналізу та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо управління ризиками;

Ключові процеси страховика - дії, операції, завдання, що виконуються структурними підрозділами, окремими працівниками страховика, інформаційними системами (включаючи функції, передані на аутсорсинг), що мають безпосередній та істотний вплив на досягнення цілей діяльності страховика, порушення здійснення контрольних

заходів щодо таких процесів може завдати істотних збитків страховикові або його клієнтам та/або може призвести до порушення вимог законодавства України;

Культура управління ризиками - дотримання визначених принципів, правил, норм страхової компанії, спрямованих на поінформованість усіх працівників компанії щодо прийняття ризиків та управління ризиками;

Ліміти (обмеження) щодо ризиків страховика (далі - ліміт ризику) - обмеження (якісні та/або кількісні, єдиним значенням або діапазоном чи межами), установлені для контролю за величиною ризиків, на які наражається страховик протягом своєї діяльності, з метою дотримання допустимого рівня ризику;

Органи управління та контролю страховика - загальні збори акціонерів (учасників) страховика (далі - загальні збори страховика), наглядова рада страховика (далі - рада страховика), виконавчий орган страховика (далі - правління);

Головний ризик-менеджер - головна посадова особа Страховика, відповідальна за управління ризиками;

Модель трьох ліній захисту – сукупність принципів, оснований на найкращих світових практиках, що дозволяє найбільш ефективно розподіляти функції із управління ризиками між структурними підрозділами;

Пом'якшення ризиків - комплекс заходів, спрямованих на зменшення ймовірності прояву ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності страховика;

Прийняття ризиків - утримання ризиків на рівні, що перебуває в межах визначеного /визначеної страховиком ризик-апетиту або схильності до ризиків та не створює загрози для клієнтів, акціонерів/учасників страховика та його фінансового стану;

Профіль ризику - оцінка загального рівня вразливості фінансової установи до ризиків, на які вона наражається у своїй діяльності, в агрегованому вигляді та в розрізі всіх видів ризиків, проведена на визначену дату;

Ризик-апетит (схильність до ризику) - сукупна величина за всіма видами ризиків, визначена наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких страховик прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання плану діяльності страховика;

Система управління ризиками - сукупність належним чином задокументованих і затверджених політики, методик і процедур управління ризиками, які визначають порядок дій, спрямованих на здійснення систематичного процесу виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях;

Стрес-тестування - ризик дефолту контрагента - ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний невиконанням контрагентом своїх контрактних зобов'язань;

Фактор ризику - обставина, дія, явище, що сприяє/може передувати виникненню ризику, певна загроза або вразливість, яка є в діяльності страховика.

2.2. Інші поняття та терміни вживаються в Стратегії відповідно до понять та термінів, визначених у чинному законодавстві України.

2.3. Скорочення:

Положення №194 – Положення про вимоги до системи управління страховика.

3. ОСНОВНІ ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

3.1. Головною метою Стратегії є організація та підтримка системи управління ризиками, адекватної його розміру, бізнес-моделі, масштабу діяльності, видам, складності

операцій Страховика, яка забезпечує виявлення, вимірювання (оцінку), моніторинг, звітування, контроль та пом'якшення ризиків.

- 3.2. Основні цілі управління ризиками Страховика:
 - 3.2.1. забезпечення реалізації стратегії розвитку та ефективного функціонування Страховика, у тому числі стосовно ризиків, які бере на себе Страховик у своїй діяльності;
 - 3.2.2. налагодження ефективної системи управління ризиками, які генеруються зовнішнім середовищем, внутрішніми правилами та процедурами, для забезпечення досягнення стратегічних цілей, застосовуючи відповідні політики, методи, засоби керування і системи внутрішнього контролю за ефективністю функціонування системи управління ризиками;
 - 3.2.3. підтримання прийняттого рівня ризиків.
- 3.3. Основні завдання управління ризиками:
 - 3.3.1. реалізація принципів та стандартів щодо управління ризиками;
 - 3.3.2. створення організаційної структури управління ризиками;
 - 3.3.3. визначення видів ризиків, що притаманні діяльності Страховика;
 - 3.3.4. визначення прийняттого рівня ризику для кожного з видів ризиків;
 - 3.3.5. моніторинг та контроль за обсягами прийнятого ризику, реалізація заходів щодо зниження прийнятого ризику з метою підтримання його в межах встановлених внутрішніх та зовнішніх обмежень;
 - 3.3.6. визначення порядку і термінів надання суб'єктам системи управління ризиками Страховика управлінської звітності.
- 3.4. З метою досягнення основних цілей в галузі управління ризиками Страховик створює комплексну, адекватну та ефективну систему управління ризиками, яка відповідає таким принципам:
 - 3.4.1. **ефективність** - забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням ресурсів;
 - 3.4.2. **своєчасність** - забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях;
 - 3.4.3. **структурованість** - чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками, та їх відповідальності згідно з таким розподілом;
 - 3.4.4. **розмежування обов'язків** (відокремлення функції контролю від здійснення операцій) - уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції Страховика та виконує функції контролю;
 - 3.4.5. **усебічність та комплексність** - охоплення всіх видів діяльності Страховика на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;
 - 3.4.6. **пропорційність** - відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі, а також рівню складності операцій, що здійснюються Страховиком;
 - 3.4.7. **незалежність** - свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання Головним ризик-менеджером, Головним комплаєнс-менеджером та відповідальним актуарієм своїх функцій;
 - 3.4.8. **конфіденційність** - обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення;
 - 3.4.9. **прозорість** - оприлюднення Страховиком інформації щодо системи управління ризиками та профілю ризику;

- 3.4.10. **постійне вдосконалення** – постійне поліпшення процедур управління ризиками, моделей та інструментів ідентифікації та вимірювання ризиків з урахуванням провідної практики, відповідних методів, зазначених у міжнародних стандартах, які мінімізують вплив загроз.
- 3.5. Усі операції проводяться з дотриманням чинного законодавства, нормативних актів НБУ та інших контролюючих органів, внутрішніх нормативних документів Страховика. Проведення нових операцій, яким притаманні нові ризики - у випадку відсутності внутрішніх нормативних документів або рішень уповноважених колегіальних органів, які регламентують порядок їх проведення - не припускається.

4. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

- 4.1. Страховик створює організаційну структуру системи управління ризиками, яка забезпечує чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма суб'єктами системи управління ризиками, а також між працівниками та передбачає їх відповідальність згідно з таким розподілом.
- 4.2. Страховик забезпечує наявність належної кількості кваліфікованих і досвідчених працівників виходячи з потреб організаційної структури контролю за дотриманням норми системи управління ризиками, напрямів діяльності. Страховик визначає функції, обов'язки, повноваження та відповідальність осіб у посадових інструкціях, у яких мають передбачатися функціональні обов'язки кожного працівника щодо участі в управлінні ризиками.
- 4.3. Суб'єктами системи управління ризиками Страховика є:
- Наглядова Рада;
 - Правління;
 - Головний внутрішній аудитор;
 - Головний ризик-менеджер;
 - Головний комплаєнс-менеджер;
 - Відповідальний актуарій;
 - бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки.
- 4.4. Суб'єкти системи управління ризиками здійснюють свою діяльність на підставі положення або іншого документу, у якому зазначаються їх обов'язки, сфера діяльності (делеговані функції) та робочі процедури.
- 4.5. Страховик організовує систему управління ризиками, яка ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Страховика із застосуванням моделі трьох ліній захисту:
- 4.5.1. перша лінія - на рівні бізнес-підрозділів та підрозділів підтримки діяльності Страховика. Ці підрозділи ініціюють, здійснюють або відображають операції, притаманні діяльності Страховика, приймають ризики в процесі своєї діяльності та відповідають за поточне управління цими ризиками, здійснюють заходи з контролю в межах своєї компетенції.

1 лінія захисту

Мета	Забезпечити дотримання обмежень за ризиками, встановлених уповноваженими органами
Функції	<ul style="list-style-type: none"> • ідентифікація видів ризиків, • виявлення та первинна оцінка ризиків при проведенні операцій, • первинний контроль відповідності ризику, який приймається, та встановлених обмежень, • розробка та реалізація заходів, необхідних для дотримання встановлених обмежень, • виконання внутрішніх нормативних документів з питань управління ризиками у межах своєї компетенції.

4.5.2. друга лінія - особи, на яких покладено виконання функції з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та здійснення актуарної функції, які відповідно до внутрішніх документів забезпечують впевненість керівників Страховика в тому, що впроваджені першою лінією захисту заходи з контролю та управління ризиками є ефективними, відповідають вимогам законодавства України та внутрішнім документам Страховика.

2 лінія захисту

Мета	Незалежний від 1-ї лінії контроль ризиків
Функції	<ul style="list-style-type: none"> розробка та впровадження вимог до системи управління ризиками; розробка та впровадження інструментів та моделей для аналізу та контролю за ризиками, виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування щодо ризиків, інформування керівництва та колегіальних органів про ризики, притаманні діяльності Страховика, розвиток ризик-культури.

4.5.3. третя лінія - на рівні головного внутрішнього аудиту щодо перевірки та оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками.

3 лінія захисту

Мета	Незалежна оцінка відповідності системи управління ризиків внутрішнім та зовнішнім вимогам
Функції	<ul style="list-style-type: none"> проведення незалежної оцінки ефективності системи управління ризиками, проведення аналізу відповідності системи управління ризиками внутрішнім та зовнішнім вимогам, інформування керівництва про виявлені недоліки в системі управління ризиками, контроль за усуненням виявлених недоліків в системі управління ризиками.

Деталізація функцій структурних підрозділів 1-ої, 2-ої та 3-ої ліній захисту визначається у Політиці з управління ризиками, Положеннях про відповідні структурні підрозділи та посадових інструкціях відповідальних осіб.

5. КУЛЬТУРА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

5.1. Культура управління ризиками - дотримання визначених Страховиком принципів, правил, норм Страховика, спрямованих на обізнаність усіх працівників Страховика щодо прийняття ризиків та управління ризиками. Культура управління ризиками включає внутрішні корпоративні норми, погляди та поведінку, пов'язані з обізнаністю про ризики, прийняттям ризиків і управлінням ризиками, а також заходи контролю, які формують рішення про ризики. Культура управління ризиками впливає на рішення керівництва і працівників в ході повсякденної діяльності і впливає на прийняті ними ризики.

5.2. Культура управління ризиками базується на чотирьох основних принципах, а саме:

I). Культура управління Страховиком

Розподіл повноважень між колегіальними органами Страховика – суб'єктами системи ризик-менеджменту, забезпечує певний рівень культури управління ризиками, запобіганню конфліктам інтересів:

— Наглядова рада – забезпечує функціонування та контроль за ефективністю системи управління ризиками, шляхом затвердження внутрішніх документів/ регламентів з питань системи управління ризиками, системи внутрішнього контролю та корпоративного управління, переліку лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризиків, характеру, формату та обсягів інформації про ризики, приймає рішення щодо застосування адекватних заходів для пом'якшення ризиків, забезпечує контроль за виконанням делегованих нею функцій, враховує величину ризик-апетиту, зазначену в Декларації схильності до ризиків, в тому числі при прийнятті рішення щодо розміщення певних обсягів активів у результаті розширення діючих видів діяльності, запровадження нових продуктів та значних змін у діяльності Страховика.

— Правління Страховика - розробляє, бере участь у розробленні та/або забезпечує розроблення внутрішніх документів з питань управління ризиками, надає управлінську звітність про ризики, затверджує значення лімітів щодо кожного виду ризиків згідно з визначеним Наглядовою Радою переліком лімітів (обмежень), забезпечує контроль за доведенням внутрішніх документів до структурних підрозділів Страховика, розробляє заходи щодо оперативного усунення недоліків функціонування системи управління ризиками.

— Комітети, створені Правлінням Страховика – здійснюють контроль за прийнятним рівнем ризику та системою внутрішнього контролю, приймають рішення в межах наданих повноважень.

Наглядова рада Страховика, Правління та Комітети, створені Правлінням створюють необхідну атмосферу (tone at the top) шляхом:

визначення та дотримання корпоративних цінностей, а також здійснення нагляду за дотриманням таких цінностей;

забезпечення розуміння як керівниками Страховика, так і іншими працівниками Страховика їх ролі під час управління ризиками з метою досягнення цілей діяльності Страховика, а також відповідальності за порушення встановленого рівня ризик-апетиту;

просування обізнаності щодо ризиків шляхом забезпечення систематичного інформування всіх підрозділів Страховика про Стратегію, Політики, процедури з управління ризиками та заохочення до вільного обміну інформацією і критичної оцінки прийняття ризиків Страховиком;

отримання підтверджень, що керівники та інші працівники Банку, проінформовані про дисциплінарні санкції або інші дії, які застосовуватимуться до них у разі неприйнятної поведінки/порушення в діяльності Страховика.

Особливе місце в культурі управління ризиками є політика Страховика, відношення керівництва до питань пов'язаних з запобіганням конфлікту інтересів при прийнятті управлінських рішень та до операцій з пов'язаними з Страховиком особами.

Система внутрішнього контролю ПрАТ «СК «РЕСПЕКТ» забезпечує своєчасне виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, пов'язаного з:

- вчиненням дій або прийняттям рішень керівниками Страховика, членами колегіальних органів та іншими працівниками Страховика на користь пов'язаних з ними осіб;
- використанням інсайдерської інформації керівниками Страховика та іншими працівниками Страховика;
- діловою та публічною діяльністю керівників Страховика та інших працівників Страховика за межами Страховика ;
- сторонньою господарською діяльністю керівників Страховика та інших працівників Страховика;
- прямим підпорядкуванням близьких осіб;
- неправомірним прийняттям подарунків чи даруванням подарунків керівниками Страховика.

Запроваджуючи та вдосконалюючи систему внутрішнього контролю, Страховик та його керівництво приділяє особливу увагу операціям з пов'язаними особами. З метою забезпечення цілісності та повноти процесу ідентифікації пов'язаних осіб і контролю за операціями з ними інтегрує ці питання во внутрішні положення, політики щодо операцій Страховика.

II). Ефективна комунікація та спілкування (Effective Communication and Challenge)

Правління Страховика та Наглядова рада Страховика знаходяться у постійному спілкуванні. Правління Страховика підтримує конструктивне спілкування між Правлінням, менеджментом та працівниками Страховика шляхом опублікування Стратегії розвитку Страховика / Стратегії управління ризиками, створення відповідних комітетів Правління тощо.

III). Транспарентність у прийнятті рішень та відповідальність працівників Страховика, менеджменту та Наглядової ради Страховика (Transparency and Accountability)- дотримання стратегічних, законодавчих та регуляторних норм, уключаючи внутрішні документи Страховика щодо управління ризиками.

IV). Створення адекватної системи мотивацій, стимулювання (KPI).

6. ПЕРЕЛІК РИЗИКІВ, ЩО ПРИТАМАННІ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИКА

6.1. Страховик здійснює комплексну оцінку щонайменше таких видів ризиків:

6.1.1. Андеррайтингового ризику;

Андеррайтинговий ризик/страховий ризик - ризик виникнення збитків чи додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань внаслідок неадекватних припущень, здійснених під час ціноутворення та резервування;

6.1.2. Ризику ліквідності;

Ризик ліквідності – ризик виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності надавача фінансових послуг забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки;

6.1.3. Ринкового ризику;

Ринковий ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого впливу факторів ринкового ризику (курсів іноземних валют, процентних ставок та/або інших факторів) на вартість/ціну інструментів, який включає такі ризики.

6.1.4. Кредитного ризику / дефолту контрагенту;

Кредитний ризик / дефолту контрагента - ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний невиконанням контрагентом своїх контрактних зобов'язань.

6.1.5. Операційного ризику;

Операційний ризик - ризик виникнення збитків, що виникає через недоліки корпоративного управління, надійності технологій, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, системи внутрішнього контролю або неадекватність інформаційних технологій і процесів оброблення інформації з точки зору керованості, універсальності, надійності, контрольованості і безперервності роботи, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу.

6.1.6. Комплаєнс-ризик;

Комплаєнс-ризик - ризик виникнення збитків та/або санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невідповідності діяльності Страховика вимогам законодавства та/або іншим вимогам (правилам, стандартам, принципам) щодо здійснення такої діяльності, яких повинен дотримуватися або прийняв рішення дотримуватися Страховик, правил добросовісної конкуренції, кодексу поведінки (етики), виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішніх документів Страховика.

6.1.7. Ризик ВК/ФТ;

Ризик ВК/ФТ - ризик виникнення збитків та/або санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невідповідності діяльності Страховика вимогам законодавства щодо ПВК/ФТ;

6.1.8. Стратегічного ризику;

Стратегічний ризик - ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок неправильних управлінських рішень та неадекватного реагування на зміни в бізнес-середовищі.

- інших видів ризиків, на які Страховик наражається під час своєї діяльності (*у разі виявлення*).
 - Стратегічного ризику;

- 6.1.9. **Кіберризиками та ризиками безпеки** - ризик виникнення збитків, недоотримання доходів або додаткових втрат через події, що загрожують захисту інформації, персональних даних користувачів, автентифікації, зберіганню та використанню таємниці надавача, функціонуванню інформаційних систем Страховика.
- 6.2. Страховик під час оцінки всіх видів ризиків ураховує **ризик концентрації**. Страховик розглядає ризик концентрації щонайменше як концентрацію своїх активів та зобов'язань у розрізі:
- 6.2.1. одного контрагента та групи пов'язаних контрагентів;
 - 6.2.2. продуктів;
 - 6.2.3. географічних регіонів тощо.

7. РИЗИК-АПЕТИТ, ЛІМІТИ ЗА ВИДАМИ РИЗИКІВ

- 7.1. Страховик з метою забезпечення контролю над рівнем ризиків встановлює показники ризик-апетиту:
- 7.1.1. ризику андеррайтингу / страхового ризику;
 - 7.1.2. ризику ліквідності;
 - 7.1.3. ринкового ризику;
 - 7.1.4. кредитного ризику /дефолту контрагента;
 - 7.1.5. операційного ризику;
 - 7.1.6. комплаєнс-ризика;
 - 7.1.7. ризику ВК/ФТ;
 - 7.1.8. стратегічного ризику;
 - 7.1.9. кіберризиків та ризиків безпеки;
 - 7.1.10. ризику концентрацій.
- 7.2. Страховик визначає величину ризик-апетиту, види ризиків, які прийматиме або уникатиме з метою досягнення його бізнес-цілей у Декларації схильності до ризику (RAS - Risk Appetite Statement).
- 7.3. Рівень ризик-апетиту до кожного з видів ризиків є основою для встановлення лімітів щодо кожного з видів ризиків.
- 7.4. Страховик установлює ліміти (обмеження, граничні значення) для суттєвих ризиків у межах затвердженого ризик-апетиту щодо:
- 7.4.1. ризику андеррайтингу/ страхового ризику
 - 7.4.2. ризику ліквідності;
 - 7.4.3. ринкового ризику;
 - 7.4.4. кредитного/ризика дефолту контрагента;
 - 7.4.5. операційного ризику;
 - 7.4.6. комплаєнс-ризика;
 - 7.4.7. ризику ВК/ФТ;
 - 7.4.8. кіберризиків та ризиків безпеки;
 - 7.4.9. ризику концентрацій.
- 7.5. Страховик також установлює обмеження для управління різними джерелами концентрації ризиків.
- 7.6. Страховик в системі управління ризиками зобов'язаний охоплювати напрями:
- 7.6.1. андеррайтингу залежно від ліцензії за класами страхування;
 - 7.6.2. управління активами та зобов'язаннями;
 - 7.6.3. інвестування;
 - 7.6.4. управління ризиком ліквідності;
 - 7.6.5. управління ризиком концентрації;

- 7.6.6. управління операційним ризиком;
- 7.6.7. інші визначені нормативно-правовими актами Регулятора напрями.
- 7.7. Страховик установлює значення лімітів ризиків як якісні та/або кількісні, єдиним значенням або діапазоном, які встановлюються для контролю за величиною ризиків, на які наражається Страховик протягом своєї діяльності, з метою дотримання допустимого рівня ризику.
- 7.8. Страховик у Політиці щодо управління ризиками визначає порядок встановлення значень лімітів ризиків та контролю за їх дотриманням.
- 7.9. Страховик переглядає значення лімітів ризиків у разі змін ринкових умов або стратегії/плану діяльності Страховика, але не рідше ніж раз на рік. Перегляд здійснюється на підставі пропозицій підрозділів 1-ї лінії, Головного ризик-менеджера, Головного комплаєнс-менеджера, відповідального актуарія .
- 7.10. Страховик розробляє процедуру ескалації порушень ризик-апетитів та лімітів ризиків: форму та порядок інформування про порушення Наглядової Ради та Правління.

8. МОНІТОРИНГ, КОНТРОЛЬ ЗА ОБСЯГАМИ ПРИЙНЯТОГО РИЗИКУ ТА ЕСКАЛАЦІЯ ПОРУШЕНЬ

- 8.1. Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер забезпечує моніторинг та попередження порушень показників ризик-апетиту та лімітів ризиків, контролює наближення показників до граничних значень та у порядку, визначеному Наглядовою Радою, не пізніше наступного робочого дня після виявлення порушення ризик-апетиту або ліміту ризику інформує Наглядову Раду та Правління щодо такого порушення.
- 8.2. Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер у строки та в порядку, визначеному Наглядовою Радою надає Наглядовій Раді та Правлінню інформацію про причини порушення ризик-апетитів та лімітів ризиків та пропозиції щодо заходів для усунення таких порушень.
- 8.3. Страховик накопичує інформацію щодо авторизованих перевищень та порушень лімітів ризиків.
- 8.4. Наглядова Рада проводить позачерговий перегляд значень лімітів, якщо авторизовані перевищення або порушення лімітів ризиків є частими або постійними. Результатом такого перегляду можуть бути:
 - 8.4.1. перегляд значень діючих лімітів;
 - 8.4.2. залишення значень лімітів без змін та затвердження плану заходів щодо запобігання їх подальшому перевищенню/порушенню.

9. ПРИНЦИПИ ТА ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРИЙНЯТОГО СПІВВІДНОШЕННЯ ДОХІДНОСТІ ТА РИЗИКІВ

- 9.1 З метою досягнення поставлених цілей та генерації достатніх фінансових ресурсів для забезпечення стійкого розвитку Страховик керується такими принципами та підходами щодо визначення прийнятного співвідношення дохідності та ризиків:
 - 9.1.1. **системність** – Страховик працює на принципах сталого розвитку, які інтегровані у бізнес-модель управління фінансовими активами, що враховується під час планування та реалізації всіх проектів;
 - 9.1.2. **ефективність** - Страховик постійно удосконалює процеси і методи ведення бізнесу, ефективно використовує свої ресурси та можливості;
 - 9.1.3. **зваженість** – серед різноманітних альтернативних варіантів Страховик обирає той, що забезпечує оптимальне співвідношення між ризиком та дохідністю відповідно до принципів сталого розвитку;

- 9.1.4. **залученість** – до процесу управління ризиками обов’язково залучаються керівники структурних підрозділів Страховика та спеціалісти 3-х ліній захисту;
- 9.1.5. **безперервність** – управління ризикам здійснюється поетапно та безперервно, оскільки постійно змінюються стан Страховика, його клієнтів та інших контрагентів, відбуваються коливання цін на фінансових та інших ринках. Страховик постійно відстежує рівень можливих ризиків та їхній вплив на очікувані результати діяльності.
- 9.1.6. **обережність** – кожна операція несе в собі ризик і має супроводжуватись обмеженням ризику цієї операції.
- 9.2. Під час здійснення операцій Страховик надає перевагу операціям з низьким рівнем ризику, та таким, ризик за якими є допустимим:
- 9.2.1. низький ризик - не очікуються збитки та кінцевий результат здійснення запланованої операції буде позитивним;
- 9.2.2. допустимий ризик - величина можливих втрат не перевищує очікуваного прибутку.

10. ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИК-ПРОФІЛЯ СТРАХОВИКА

- 10.1. Залежно від реалізації (повної або часткової) різних видів ризиків за окремими напрямками, визначається рівень збитків (низький, середній і високий). Детально, опис подій, які стосуються визначення рівня збитків за типами ризиків, наведені у Таблиці 1.

Таблиця 1

Тип ризику	Рівень збитків /недоотримання коштів		
	Низький	Середній	Високий
Андеррай тинговий (страховий) ризик	Страхові премії план / Страхові премії факт (перерахунок в річний вимір) $\geq 100\%$	Страхові премії план / Страхові премії факт (перерахунок в річний вимір) $< 100\%$	Страхові премії план / Страхові премії факт (перерахунок в річний вимір) $\leq 80\%$
Ризик ліквідності	Загроза відтоку коштів є незначною. Відсутня загроза порушення своєчасності виконання платежів щодо виконання договірних зобов’язань.	Існує короткострокова загроза щодо виконання договірних зобов’язань. Проблеми можуть бути ліквідовані протягом не більше 1-го тижня. Загроза своєчасного виконання договірних зобов’язань відсутня.	Існує суттєва і довгострокова загроза порушення ліквідності. Одночасно існують проблеми з проведенням платежів для виконання договірних зобов’язань.
Кредитний ризик	Мають місце тільки окремі випадки затримки відсотків за розміщеними коштами та належними надходженнями від перестраховиків та клієнтів за страховими продуктами (не більше 3-х календарних днів за строком.)	На сайті НБУ банк, в якому були розміщені кошти, визначено як такий, що порушує економічні нормативи, Перестраховик або відсутні належні надходження за договорами страхування до 15% належної суми за звітний квартал.	Має місце не проведення банком коштів Страховика “день в день”, затримка розміщених у банку коштів, або відсутні належні надходження за договорами страхування понад 15% належної суми за звітний квартал.
Комплаєнс - ризик	Можливі події комплаєнс-ризик не пов’язані з порушеннями	Події комплаєнс-ризик, не пов’язані з суттєвими порушеннями вимог законодавства, вимог	Суттєві порушення Страховиком, або працівником Страховика вимог

Тип ризику	Рівень збитків /недоотримання коштів		
	Низький	Середній	Високий
	законодавства, в тому числі нормативно-правових актів НБУ (відсутні санкції, штрафи).	регулюючих органів, нормативно-правових актів НБУ та / або ВНД Страховика	законодавства, вимог регулюючих органів та нормативно-правових актів НБУ, ВНД Страховика.
Ризик ВК/ФТ	Відповідає діючому ризик-профілю, визначеному відповідно до діючої редакції Правил фінансового моніторингу.		
Ринковий ризик	Вплив факторів, які відносяться до ринкового ризику (валютний курс, процентні ставки, фондові індекси і ін.) На активи, пасиви і регулятивний капітал Страховика, є незначним і не призводить до порушення нормативу регулятивного капіталу Страховика та ін. нормативів, які пов'язані зі значенням капіталу Страховика.	Вплив факторів, які відносяться до ринкового ризику, на активи, пасиви і регулятивний капітал Страховика, є значним і може привести, в разі нежиття своєчасних заходів, до наближення к граничному одного або кількох нормативів, які пов'язані зі значенням капіталу Страховика.	Вплив факторів, які відносяться до ринкового ризику, на активи, пасиви і регулятивний капітал Страховика, є високим і призводить до порушення одного або кількох нормативів, які пов'язані зі значенням капіталу Страховика.
Операційний ризик	Процедури проведення операцій стандартизовані, технологічна складність обробки даних є незначною, Страховик повністю виконує вимоги чинного законодавства щодо проведення операцій.	Процедури проведення більшості операцій стандартизовані, технологічна складність обробки даних є середньою (мають місце певні труднощі). Страховик виконує більшість вимог чинного законодавства щодо проведення операцій.	Відсутні, в більшості випадків, стандартизовані процедури проведення операцій, технологічна складність обробки даних, є значною, Страховик має проблеми з виконанням значної частини вимог чинного законодавства щодо проведення операцій.
Кібер-ризик та ризику безпеки	Відсутність встановлених випадків несанкціонованого доступу, злому автентифікації, збоїв систем захисту, витоку персональних даних, атак на інфраструктуру, заражень вірусами, використання вразливого ПЗ	Зафіксовані прояви помилок в управлінні наданням доступу, що не викликали можливість зловживань, мали місце DDoS-атаки, як наслідок - порушення роботи інформаційних систем Страховика терміном до 4год..	Встановлення випадків несанкціонованого доступу, злому автентифікації, збоїв систем захисту, витоку персональних даних, атак на інфраструктуру, заражень вірусами, використання вразливого ПЗ. порушення роботи інформаційних систем Страховика терміном понад 4год..

10.2. Залежно від імовірності частоти виникнення випадків, які стосуються реалізації ризиків і рівня збитків (незначний, помірний, значний), визначається загальний рівень ризику. Зазначений загальний рівень ризику наведено нижче в матриці ризиків:

Передбачувана частота	Рівень збитків / рівень ризику		
	Низький	Середній	Високий
1 місяць і частіше	Середній	Середній	Високий
Від 1 місяця до 1 року	Низький	Середній	Високий
Рідше, чим раз на рік	Низький	Низький	Середній

10.3. Необхідні дії по мінімізації впливу ризику на діяльність Страховика в залежності від рівня ризику приймаються окремими керівними органами Страховика в межах їх повноважень. Необхідні дії наведені в таблиці нижче:

Рівень ризику	Повноваження по прийняттю ризику	Необхідні дії по мінімізації впливу ризику
Високий	Наглядова рада	Негайні дії, необхідні для зниження ризику шляхом розробки заходів по мінімізації ризиків.
Середній	Правління	У разі економічної доцільності, керівництво Страховика може прийняти рішення про розробку заходів щодо мінімізації ризиків. Періодичний моніторинг рівня ризику.
Низький	Страховий комітет, Інвестиційний комітет	Періодичний моніторинг рівня ризику.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ЗВІТУВАННЯ

- 11.1. Страховик створює надійну інформаційну систему щодо управління ризиками та звітування, яка забезпечує агрегування даних щодо ризиків, оперативне та достовірне вимірювання ризиків як в звичайних, так і в стресових ситуаціях.
- 11.2. Страховик розробляє процедури обробки даних щодо ризиків, політику конфіденційності та збереження такої інформації, а також доступу до неї.
- 11.3. Страховик розробляє процедури агрегування даних щодо ризиків, що забезпечують виконання таких принципів:

11.3.1. *точність і цілісність.*

Страховик підтримує обґрунтоване співвідношення у застосуванні автоматизованих та ручних процесів агрегування даних щодо ризиків. Страховик максимально автоматизує процедури обробки даних з метою уникнення помилок. Страховик застосовує ручні процеси в ситуаціях, що потребують професійного судження.

Страховик використовує надійні процедури агрегування даних щодо ризиків та забезпечує:

- використання чітких процедур контролю за точністю даних про ризики;
- розроблення політики та процедур використання програмного забезпечення працівниками Страховика в разі застосування ручних процесів та автоматизованих додатків та баз даних;
- вивірку даних про ризики з даними бухгалтерського обліку;
- наявність єдиного надійного джерела інформації за кожним видом ризику;
- доступ до даних про ризики Головному ризик-менеджеру та Головному комплаєнс-менеджеру з метою формування якісної та достовірної звітності про ризики.

11.3.2. *повноту даних.*

Дані про ризики мають групуватися за показниками, що дадуть змогу виявляти ризики та складати звіти;

11.3.3. *своєчасність.*

Страховик своєчасно формує агреговані та актуалізовані дані щодо ризиків з одночасним дотриманням принципів точності і цілісності, повноти даних та адаптивності. Конкретні терміни формування даних щодо ризиків залежать від затвердженої періодичності надання звітів щодо ризиків, а в разі виникнення стресових ситуацій - формування даних щодо ризиків здійснюється Страховиком у найкоротші строки;

11.3.4. *адаптивність*, що означає:

- наявність достатньо гнучких процедур, що дасть змогу агрегувати дані щодо ризиків згідно з установленими вимогами.

12. ПРИНЦИПИ ЗВІТУВАННЯ ЩОДО РИЗИКІВ

12.1. Ефективне управління ризиками передбачає, що управлінська звітність про ризики, яка надається Наглядовій Раді та Правлінню повинна забезпечувати повне розуміння ситуації щодо рівня ризиків для прийняття своєчасних та адекватних рішень.

12.2. Уповноважені підрозділи Страховика складають управлінську звітність про ризики, яка має бути:

12.2.1. *точною, вивіреною та достовірно відобразити* рівень прийнятого ризику;

12.2.2. *комплексною*: управлінська звітність про ризики має охоплювати всі суттєві види ризиків Страховика, містити інформацію про концентрацію ризиків, дотримання встановленого розміру ризик-апетиту та значень лімітів ризику, а також надавати перспективну оцінку ризиків з урахуванням впливу майбутніх операцій;

12.2.3. *чіткою та інформативною*: управлінська звітність про ризики має бути достатньо вичерпною для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень;

12.2.4. *періодичною*: Наглядова Рада, Правління та інші користувачі управлінської звітності про ризики встановлюють періодичність складання та надання управлінської звітності про ризики як у звичайних, так і в стресових ситуаціях;

12.2.5. *поширеною* серед користувачів управлінської звітності про ризики із забезпеченням конфіденційності.

- 12.3. Наглядова Рада є головним користувачем управлінської звітності про ризики та несе відповідальність за розроблення вимог до такої звітності, формує запити та забезпечує отримання інформації, необхідної для виконання своїх функцій. Наглядова Рада вимагає пояснень від керівників Страховика, Головного ризик-менеджера, Головного комплаєнс-менеджера, якщо звітність про ризики не відповідає затвердженим нею вимогам щодо управлінської звітності про ризики та вживає адекватних заходів.
- 12.4. Правління є ключовим користувачем управлінської звітності про ризики і також несе відповідальність за розроблення вимог до такої звітності, забезпечує запити та отримання інформації, необхідної для виконання своїх функцій.
- 12.5. Страховик повинен мати технічні можливості для формування нестандартної звітності про ризики:
- 12.5.1. під час стресових ситуацій;
- 12.5.2. у разі зміни потреб щодо необхідної управлінської інформації;
- 12.5.3. у разі отримання запитів Національного банку або інших регуляторних чи контролюючих органів.
- 12.6. Наглядова Рада, Правління встановлюють періодичність складання та надання управлінської звітності про ризики як у звичайних умовах, так і в стресових ситуаціях.

13. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 13.1. Стратегія набуває чинності від дня її затвердження Наглядовою Радою Страховика, якщо інша дата не встановлена рішенням Наглядової Ради про затвердження та діє до затвердження її в новій редакції або до прийняття Наглядовою Радою Страховика відповідного рішення щодо скасування.
- 13.2. Стратегія підлягає перегляду і внесенню змін з урахуванням змін у законодавстві України, дія яких поширюється на Страховика, змін у профілі ризиків Страховика, а також з урахуванням інших внутрішніх чи зовнішніх подій та/або обставин.
- 13.3. Зміни та доповнення до діючої Стратегії можуть вноситися виключно рішеннями Наглядової Ради Страховика. Цей документ переглядається з періодичністю, визначеною нормами чинного законодавства.
- 13.4. Якщо в результаті змін в законодавстві України окремі пункти (вимоги, норми) цієї Стратегії вступають в протиріччя з нормами закону, ці пункти (вимоги, норми) або їх частини втрачають силу і до моменту внесення відповідних змін до Стратегії суб'єкти системи управління ризиками Страховика керуються чинним законодавством України в тій частині, яка не врегульована нормами цієї Стратегії.
- 13.5. Дія Стратегії поширюється на всіх керівників та працівників, а також колегіальні органи Страховика, що задіяні у процесі управління ризиками відповідно до функціональних обов'язків.
- 13.6. Страховик забезпечує доведення Стратегії до відома структурних підрозділів і працівників, що задіяні у процесі управління ризиками відповідно до функціональних обов'язків.

Вик.: Головний ризик-менеджер

Секретар Наглядової ради

_____ **Шевчук С.В.**

_____ **Доманова І.Ф.**